

Назва. Протидія фінансовим шахрайствам

Тип. Вибіркова

Рік навчання. 2019-2020

Семестр. VII

Кількість кредитів ЄКТС. 4

ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Юшко С.В., канд.екон. наук, доц.

Результати навчання.

Формування теоретичних знань щодо сутності фінансових шахрайств та особливостей їхнього прояву у різних сферах економічної діяльності, опанування практичними способами протидії злочинним діям шахраїв, набуття здатності до виявлення ознак шахрайських дій з боку окремих осіб чи груп осіб та запровадження ефективних способів протидії їм, отримання навичок до виявлення ознак фальсифікацій у фінансовій звітності економічних суб'єктів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.

«Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Зміст.

Сутність шахрайства та його ознаки. Психологічний механізм реалізації злочинного діяння (діяльності). Форми та види шахрайства. Фінансові шахрайства у банківській сфері та способи протидії їм. Політика запобігання шахрайству банку. Фінансові шахрайства у сфері страхування. Характеристика шахрайств у сфері страхування за суб'єктом їх вчинення. Громадські організації по боротьбі зі страховими шахрайствами. Протидія шахрайствам в діяльності підприємства. Шахрайства найманих працівників, постачальників, керівників та менеджерів підприємства та способи протидії їм. Внутрішній аудит як спосіб запобігання шахрайств на підприємстві. Шахрайства з фінансовою звітністю, способи їх виявлення та попередження. Фальсифікація фінансової звітності та її наслідки. Методи виявлення фальсифікацій та запобігання шахрайств з фінансовою звітністю. Шахрайства у бюджетно-податковій сфері. Шахрайства у сфері публічних закупівель. Митне шахрайство. Шахрайства, вчинені способом створення фінансової піраміди. Технології заволодіння коштами способом фінансової піраміди. Наслідки створення та діяльності фінансових пірамід. Способи захисту від фінансових пірамід. Відповідальність за вчинення шахрайств за законодавством України та зарубіжних країн.

Рекомендовані джерела.

1. Банах С. Шахрайство, вчинене способом фінансової піраміди (українські реалії) / С. Банах, А. Немоскальов // Актуальні проблеми правознавства. – 2016. – Випуск 3 (7). – С. 74 – 77.
2. Брюханов М. Ю. Фальсифікація фінансової отчетности: обнаружение и предотвращение / М. Ю. Брюханов. – Диссертация канд. экон. наук: 08.00.12, Финансовая академия при Правительстве Российской Федерации. – Москва, 2009. – 198 с.
3. Бюджетное возмещение и махинации с НДС: учеб. пособие для вузов / В. Н. Бесчастный, В. И. Лазуренко . – Донец. юрид. ин-т. – Донецк : Норд-Пресс, 2008. – 689 с.
4. Гарнага Є. В. Розробка комплексної програми дій для боротьби з шахрайством на підприємстві / Є. В. Гарнага // Ефективна економіка. – 2011. – № 8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=662>.
5. Дані офіційного веб-сайта Державної казначейської служби України. – Режим доступу : <http://treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.
6. Ємельянова В. М. Енциклопедія починаючого підприємця: Практичні рекомендації. – М.: Бук-прес. – 2016. – 816 с.
7. Жилкина М. С. Страхование мошенничества: Правовая оценка, практика выявления и методы пресечения / М. С. Жилкина. – М. : Волтерс Клувер, 2005. – 192 с.
8. Звіт про методи боротьби з корупцією у сфері державних закупівель: передовий міжнародний досвід / А. Каліна, В. Деревянкін, С. Брун-Нільсен та ін. – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2015/11/Report-on-anti-corruption-UKR1.pdf>.
9. Зубок М.І. Протидія шахрайству в системі економічної безпеки банку / М. І. Зубок, С.М. Яременко // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 2. – С. 191 – 202.
10. Калюжний А.В. Шахрайство з фінансовими ресурсами / А.В. Калюжний. – Одеса : Приста, 2014. – 215 с.
11. Калюжний Р. А. Окремі питання протидії шахрайству у сфері страхування / Р. А. Калюжний, В. Д. Гавловський, І. Г. Андрущенко // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2007. – Вип. 17. – С. 57-68.
12. Кримінальний кодекс України : Закон України № 2341-III від 5 квітня 2001 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

13. Кришевич О. В. Відповідальність за шахрайство у кримінальному праві Англії / О. В. Кришевич // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки – 2014. – Вип. 2. Том 4. – С. 29 – 34.

14. Лежава А. Крах денег или как защитить сбережения в условиях кризиса / А. Лежава. – М.: Книжный мир, 2010. – 288 с.

15. Лученок А.И. Мошенничество в бизнесе / А. И. Лученок. – Минск: Амалфея, 1997. – 272 с.

16. Маковоз О.С. Система захисту інформації платіжних карт в Україні / О.С. Маковоз, Т.С. Передерій, Чмирь А.Ю. // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. – 2017 – № 12. – С140 – 150.

17. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / кол. авторів [заг. редакція, передмова Ф. О. Ярошенка]. – К. : Зовнішня торгівля ; УДУФМТ, 2010. – 592 с.

18. Носенко М. С. Шахрайство в сфері автостраховання та методи боротьби з ним / М. С. Носенко, Л. Г. Мочона // Економіка та держава. – 2012. – № 5. – С. 113 – 115.

19. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн : навч. посібн. / Ю. В. Пасічник – К. : Знання-Прес, 2006. – 607 с.

20. Савченко А. В., Шуляк Ю. Л. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні та за кордоном: порівняльно-правове дослідження : монографія / А. В. Савченко, Ю. Л. Шуляк. – К. : Вид-во ТОВ "НВП"Інтерсервіс", 2013. – 216 с.

Методи навчання.

Лекції, семінарські заняття, лекції проблемного характеру, семінари-дискусії, ділові ігри, презентації

Методи оцінювання:

- поточний контроль (експрес-опитування, тестування, письмові контрольні роботи);

- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання. Українська.